

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania K. A.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Elblągu
o wypłatę renty rodzinnej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 4
grudnia 2025 r.,
na skutek skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w
Gdańsku z dnia 5 kwietnia 2024 r., sygn. akt III AUa 1878/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od skarżącego na rzecz organu rentowego kwotę
240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego wraz z ustawowymi odsetkami za
czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanemu
orzeczenia do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Gdańsku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
wyrokiem z 5 kwietnia 2024 r., III AUa 1878/22, po rozpoznaniu apelacji Zakładu
Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Elblągu, zmienił wyrok Sądu Okręgowego w
Elblągu z 31 października 2022 r., IV U 580/22, i oddalił odwołanie K. A. od decyzji
organu rentowego z 29 lipca 2022 r. w przedmiocie zawieszenia wypłaty przyznanej
renty rodzinnej z uwagi na zbieg świadczeń, oraz orzekł o kosztach procesu.

Odwołujący się wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną, zaskarżając ten wyrok w części oddalającej odwołanie. Wiosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnił potrzebą wykładni przepisów wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, a to art. 95 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2025 r., poz. 17 49 ze zm., dalej jako ustawa emerytalna). Dodatkowo wskazał, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi do rozpoznania oraz zasądzenie na rzecz organu rentowego kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Wiosek ten powinien zawierać profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na dwie przesłanki, które się wzajemnie wykluczają.

Twierdzenie o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej skarżący łączy z występowaniem przyczyn przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹

§ 1 pkt 2 k.p.c., a mianowicie potrzebą wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości. Taka konstrukcja uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wadliwa. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. wykluczają się, gdyż skarga kasacyjna nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną, jeżeli o występowaniu tej przesłanki miałoby świadczyć naruszenie przepisów prawa, których wykładnia nasuwa tak duże wątpliwości, że konieczne jest ich wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy w ramach sformułowanego w tej sprawie zagadnienia prawnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 stycznia 2011 r., II PK 247/10, LEX nr 1274964). W postanowieniu z 26 listopada 2013 r., I UK 291/13, (LEX nr 1430990) Sąd Najwyższy w dotychczasowym orzecznictwie zwracał już uwagę, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawa) generalnie wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi. Jak wskazano w uzasadnieniu postanowienia z 21 października 2008 r., II PK 158/08 (LEX nr 738506), przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawarte w pkt 1 (lub 2) i 4 art. 398⁹ § 1 k.p.c. wzajemnie się krzyżują i wykluczają możliwość przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zarówno z uwagi na interes publiczny (pkt 1 i 2 powołanego przepisu), jak i prywatny skarżącego (pkt 4 powołanego przepisu). Trudno sobie wyobrazić sytuację, w której wyrok jest oczywiście wadliwy, a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego czy potrzeba wykładni przepisów prawnych wykluczają zatem oczywistą zasadność skargi (w ramach tej samej podstawy kasacyjnej).

Niezależnie od wskazanej wyżej wadliwości uzasadnienia wniosku o przyjęcie do rozpoznania rozpatrywanej skargi kasacyjnej stwierdzić trzeba, że skarżący nie wykazał istnienia żadnej z powołanych przesłanek przedsądu.

Kwestia pobierania zbiegających się świadczeń emerytalnych i rentowych, w tym emerytury czy renty nabywanej z powszechnego ubezpieczenia społecznego oraz emerytury wojskowej, jest objęte regulacją z art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej. Przepis ten który wprowadza regułę pobierania jednego świadczenia, a zatem w

razie zbiegu prawa do emerytury lub renty uregulowanych w tej ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w odrębnych przepisach z zakresu zabezpieczenia społecznego, niezależnie od ich ubezpieczeniowego czy też zaopatrzeniowego charakteru, obowiązuje ogólna zasada wypłaty jednego świadczenia. Zagadnienie związane z prawem do pobierania jednego ze zbiegających się świadczeń emerytalno-rentowych zostało również omówione w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Faktem jest, że judykatura nie była w tym względzie jednolita. Między innymi w wyrokach: z 4 grudnia 2013 r. (II UK 223/13, LEX nr 1394110), z 8 maja 2012 r. (II UK 237/11, OSNP 2013, nr 7-8, poz. 91) oraz z 24 maja 2012 r. (II UK 261/11, LEX nr 1227967) Sąd Najwyższy opowiedział się przeciwko możliwości jednoczesnego pobierania świadczenia wypłacanego z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz z zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin. Natomiast w innych orzeczeniach, wskazano, że o zastosowaniu wyjątku od zasady wypłacania jednego świadczenia decyduje brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu "cywilnego" stażu emerytalnego, a nie data przyjęcia żołnierza zawodowego do służby wojskowej. Ostatecznie, rozstrzygając różne poglądy prezentowane w orzecznictwie, Sąd Najwyższy w uchwale składu 7 sędziów z 15 grudnia 2021 r. (III UZP 7/21, LEX nr 3274620) wyraził pogląd, że ubezpieczonemu, który pozostawał w zawodowej służbie wojskowej przed dniem 1 stycznia 1999 r. i pobiera emeryturę wojskową wynoszącą 75% podstawy jej wymiaru obliczoną bez uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych, z tytułu których jest uprawniony również do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez niego.

Z powyższych przyczyn skarga nie jest również oczywiście uzasadniona.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach postępowania orzekając w zgodzie z art. 98 k.p.c.

[a.ł]

